

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
Coolsingel 40
3011 AD Rotterdam

Schriftelijke vragen over de afbouw van de opvang van dakloze EU-arbeidsmigranten

Rotterdam, 15 juli 2021

Geacht college,

De afgelopen maanden betaalde het Rijk de opvang van alle daklozen, ook voor hen zonder recht op toegang tot de reguliere nachtopvang, zoals EU-arbeidsmigranten. Door deze uitbreiding van faciliteiten is het deze daklozen redelijk gelukt zich aan de richtlijnen van het RIVM te houden. Dit is niet alleen vanuit humaan oogpunt belangrijk, maar ook omdat de traceerbaarheid en isolatie van eventuele gevallen van Covid-19 veel moeilijker is op het moment dat mensen op straat verblijven zonder dat zij in beeld zijn bij hulpverleners en/of de overheid.

In mei 2021 is Rotterdam begonnen met het afbouwen van de noodopvang, tegelijkertijd met de afbouw van de financiering hiervoor vanuit het Rijk. Volgens het college was dit een verstandige maatregel, omdat opvang zonder einddatum in zicht ertoe zou leiden dat mensen niet meer nadenken over hun toekomstperspectief. Een harde datum waarop de noodopvang dicht gaat zou volgens het college een goede stok achter de deur zijn om de mensen uit de noodopvang mee te laten werken aan terugkeer naar land van herkomst.

Inmiddels is de noodopvang bijna anderhalve maand gesloten. Afgelopen weekend berichtte het AD dat steeds meer Oost-Europese arbeidsmigranten in Rotterdamse parken slapen.¹ Ook komen er bij onze fractie de afgelopen tijd verschillende signalen binnen over een toename van het aantal buitenslapers in onze stad, met name in de wijken rondom het centrum. Buitenslapende EU-arbeidsmigranten krijgen op dit moment in Rotterdam alleen nog opvang voor enkele dagen wanneer zij meewerken aan terugkeer naar hun land van herkomst.

Ondertussen is de coronacrisis nog niet voorbij. Het aantal besmettingen loopt weer flink op, en de delta-variant is ook nog eens besmettelijker dan haar voorgangers. GroenLinks is van mening dat in de anderhalve-meter-samenleving overwegingen als rechthebbendheid of kosten geen doorslaggevende factor moeten zijn in het bieden van opvang. In tijden dat miljarden beschikbaar worden gesteld voor grote bedrijven moeten overheden ook omkijken naar de allerkwetstbaarsten in onze stad. Bovendien lijkt het huidige beleid ten aanzien van de opvang van dakloze EU-arbeidsmigranten in strijd met de uitspraak van onze burgemeester: 'In onze stad slaapt niemand op straat.' GroenLinks wil dat in Rotterdam álle daklozen worden opgevangen. Daarom stellen wij de volgende vragen:

1. Hoeveel niet rechthebbenden en buitenslapers heeft Rotterdam opgevangen in de opengestelde noodopvang tijdens de tweede lockdown? Hoe verhouden deze cijfers zich tot de aantallen die zijn opgevangen in de noodopvang tijdens de eerste lockdown?

¹ <https://www.ad.nl/rotterdam/deze-mensen-wonen-noodgedwongen-in-rotterdams-park-wij-doen-het-werk-dat-jullie-niet-willen-doen~a4e0de0a/>

2. Heeft de gemeente zicht op waar deze mensen zijn gebleven na sluiting van de noodopvang? Hoeveel mensen zijn teruggekeerd naar land van herkomst? Hoeveel mensen hebben een andere oplossing gevonden, al dan niet met hulp van de gemeente? En hoeveel mensen zijn met onbekende bestemming vertrokken bij het sluiten van de noodopvang?
3. Is het college het met ons eens dat mensen bij wie problemen spelen op het gebied van verslaving of psychiatrie direct hulp en begeleiding nodig hebben en dus ook snelle toegang moeten hebben tot die hulp en dat daarbij de combinatie met onderdak essentieel is?
4. Het vaccineren van mensen onder vaste woon- en verblijfplaats is pas eind juni/begin juli grootschalig op gang gekomen. In hoeverre is bij u in beeld hoeveel van de mensen uit de noodopvang zich hebben laten vaccineren? Was het achteraf gezien niet verstandiger de noodopvang te verlengen, op zijn minst tot iedereen in de noodopvang zich, indien gewenst, had kunnen laten vaccineren?
5. Herkent het college de signalen over de toename van het aantal buitenslapers? Zo ja, hoe duidt u deze toename?
6. Hoe beoordeelt u het risico voor de volksgezondheid doordat deze mensen vaak moeilijk afstand kunnen houden en in niet hygiënische omstandigheden moeten leven, in relatie tot het toenemende aantal besmettingen en de opkomst van de delta-variant?
7. Welke mogelijkheden ziet u om deze groepen toch een 'corona-proof' onderdak te geven?
8. Hoeveel zou het de gemeente kosten om de noodopvang die voorheen door het Rijk werd gefinancierd door te zetten?
9. Bent u bereid om bij de rijksoverheid te lobbyen om de financiering voor deze opvang opnieuw op te starten?

Gebleken is dat in meerdere gevallen mensen al zolang in Nederland verblijven dat ze recht hebben op WMO-voorzieningen maar de verblijfsregistratie dit niet aantoonbaar maakt. Op grond daarvan worden ze afgewezen. De administratie van hun arbeidsverleden (bij het UWV) laat wél zien dat ze al lang genoeg in Nederland zijn én werken. Bij Centraal Onthaal wordt niet naar het arbeidsverleden gekeken als bewijsgrond voor een rechtmatige toegang tot WMO-voorzieningen.

10. Is het college het met ons eens dat bij toetsing op toegang tot WMO-voorzieningen ook de registratie vanuit UWV standaard zou moeten worden meegenomen als de registratie vanuit GBA niet toereikend is?

Met vriendelijke groet,

Lies Roest
GroenLinks

Tjalling Vonk
ChristenUnie-SGP